

معادله درجه اول

$$1) 8x + 1 = 3x - 4$$

(۳-)

$$2) -2x + x + 9 = 3x + 11$$

(۲)

$$3) \frac{1}{7}x + 5 = \frac{1}{5}x + 2$$

(۱۰-)

$$4) \frac{x}{4} + 2 = \frac{x}{3} + 1$$

(۱۲)

* جواب هر معادله در آن صدق میکند.

(۹-)

۵) اگر $x = 2$ جواب معادله $x + a = 3x - 13$ باشد، مقدار a را محاسبه کنید.

(۴)

۶) اگر $x = 3$ جواب معادله $4x + 7 = 5x - a$ باشد، مقدار a را محاسبه کنید.

(۵۱)

۷) مجموع نکتد دسه برابر عددی ۱۷۰ است. آن عدد کدام است؟

(۱۳)

۸) مریم تعدادی کتاب دارد. پرا آن راه کتاب خانه در سهر ابدرا میکند. ۲ کتاب را بزم به دوشش بدیره می دبر. اگر آن مریم ۱۰ کتاب داشته باشد، در ابتدا چند کتاب داشته؟

۱) در یک قالی با ابعاد $21m \times 21m$ ، تعداد $4,800,000$ گره وجود دارد. یک قالی با فاصله هر روز $4,000$ گره میزند. اگر او ۵ روز در بیشتر کار کند، برای اتمام این قالی چند هفته باید کار کند؟

۱۶۰

معادله درجه دوم

$2x + 7 = 2x$, $x^2 - 5x + 4 = 0$, $2x^2 + 5x^2 = 3x - 1$
 درجه اول   درجه دوم   درجه ششم

* فرم کلی معادله درجه دوم به صورت $ax^2 + bx + c = 0$ است که در آن $a \neq 0$.
 ← در معادله بالا داریم : $a = 1$, $b = -5$, $c = 4$.

* معادله درجه دوم می تواند یک جواب یا دو جواب داشته باشد و یا بدون جواب باشد.

← معادله با دو جواب دارد : $x_1 = 7$, $x_2 = -2$.

* همان طور که پیش تر گفتیم، جواب هر معادله در آن صدق میکند.

۱) ریشه های کدام معادله -2 , 7 است ؟
 ۱) $x^2 - 5x - 14 = 0$ ۲) $x^2 + 5x + 14 = 0$
 ۳) $x^2 - 9x + 14 = 0$ ۴) $x^2 + 9x + 14 = 0$

$x^2 + 5x - 14 = 0$

۱۱) معادله درجه دومی بنویسید که ریشه های آن 2 , -7 باشد .

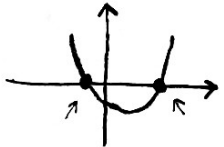
حل معادله درجه دوم بر روش دلتا

اگر $ax^2 + bx + c = 0$ یک معادله درجه دوم باشد، داشته باشیم $\Delta = b^2 - 4ac$ آن گاه جواب های

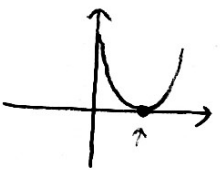
معادله به صورت مقابل است: $x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$

۱۲) $2x^2 - 5x - 3 = 0$ $(3, -\frac{1}{2})$

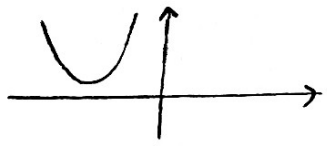
۱۳) $x^2 - 2x - 4 = 0$ $(1 \pm \sqrt{5})$

حالت ۱: $\Delta > 0$ ← معادله دو جواب دارد.

حالت ۲: $\Delta = 0$ ← معادله یک جواب دارد.

حالت ۳: $\Delta < 0$ ← معادله جواب ندارد.

۱۴) $x^2 - 2x = 15$ $(-3, 5)$

* Δ در ریاضیات نماد "فاصله" است و در این جا منظور فاصله دوریته است.

* اگر $\Delta > 0$ آن گاه $\sqrt{\Delta}$ تعریف شده است؛ پس فرمول $\frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$ دو جواب به ما خواهد داد.

$$۱۵) ۳x^2 - x + ۱۷ = 0$$

* قبل از کتیم Δ فاصله دور شده است و فاصله هیچ گانه تواند منفی باشد؛ پس ریشه ای وجود ندارد.

* اگر $\Delta < 0$ آن گاه آن را نمی توان زیرادکیال برد؛ پس $\frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$ تعریف نشده است و ریشه ای نداریم.

$$۱۶) x^2 - 4x + 4 = 0 \quad (۲)$$

* اگر فاصله دو نقطه ۰ باشد ($\Delta = 0$) یعنی آن دو نقطه بر هم منطبق هستند و در واقع آن دو یک هستند (یک ریشه داریم).

+ اگر $\Delta = 0$ آن گاه $\sqrt{\Delta} = \sqrt{0} = 0$ ؛ پس $\frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-b}{2a}$ در نتیجه یک ریشه داریم.

$$۱۷) x^2 - ۷x + ۱۰ = 0 \quad (۲, ۵)$$

$$۱۸) x^2 = ۱۸ - ۷x \quad (۲, -۹)$$

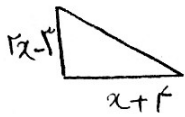
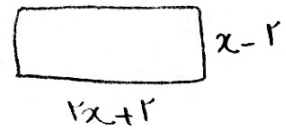
$$۱۹) 4x^2 - 14x = -12 \quad (2, \frac{3}{2})$$

$$۲۰) x^2 - \frac{2}{3}x + \frac{1}{9} = 0 \quad (\frac{1}{3})$$

$$۲۱) x(x-4) = 49 - 4x \quad (\pm 7)$$

$$۲۲) 3x^2 = 27 \quad (\pm 3)$$

(۲۳) مساحت در شکل زیر با هم برابر است. طول اضلاع مثلث را محاسبه کنید.

$\left(\frac{1}{2}, 4\right)$

(۲۴) اگر مجموع مساحت یک مربع و یک مستطیل ۱۶ باشد و یک ضلع مستطیل برابر ۶ و ضلع دیگر آن برابر با ضلع مربع باشد.

مساحت مربع را محاسبه کنید.

$(2, -8)$

$$ax^2 + bx + c = 0, \quad S = \frac{-b}{a}, \quad P = \frac{c}{a}$$

روابط بین ریشه ها

مجموع دو ریشه را با حرف S نشان میدیم:

$$S = x_1 + x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} + \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-b + \sqrt{\Delta} - b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{-2b}{2a} = \frac{-b}{a}$$

حاصلضرب دو ریشه را با حرف P نشان میدیم:

$$P = x_1 \cdot x_2 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} \times \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{(-b + \sqrt{\Delta})(-b - \sqrt{\Delta})}{(2a)(2a)} = \frac{(-b)^2 - (\sqrt{\Delta})^2}{4a^2} = \frac{b^2 - \Delta}{4a^2}$$

$$= \frac{b^2 - (b^2 - 4ac)}{4a^2} = \frac{b^2 - b^2 + 4ac}{4a^2} = \frac{c}{a}$$

$$\Rightarrow \boxed{x^2 - Sx + P = 0}$$

(۲۵) اگر α_1 و α_2 ریشه های معادله $x^2 - 8x + 4 = 0$ باشند، حاصل $\alpha_1 + \alpha_2 - \alpha_1 \alpha_2$ کدام است؟
(۱)

(۲۶) معادله درجه دومی تشکیل دهید که ریشه های آن -2 و 5 باشد و ضریب x در آن $\frac{1}{3}$ باشد. $(-\frac{x^2}{3} + \frac{1}{3}x + 5 = 0)$

(۲۷) بدون حل معادله مجموع و حاصل ضرب ریشه های آن را در معادله $x^2 + x - 5 = 0$ بدست آورید. $(\frac{-\sqrt{29}}{2}, 2)$

(۲۸) مقدار m را چنان تعیین کنید که معادله $x^2 + 4x - m - 1 = 0$ دارای ریشه مضاعف باشد. (-5)

(۲۹) دو معادله $4x^2 - ax - 9 = 0$ همواره جواب دارند؟

(۳۰) معادله درجه دومی تشکیل دهید که دارای ریشه مضاعف $\frac{2}{5}$ باشد و ضریب x^2 آن 5 باشد. $(5x^2 + 4x + \frac{4}{5} = 0)$